

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 47, 2022

2022-11-24

Sammanfattning

Under de senaste veckorna har priserna på naturgas och kol gått upp till följd av bland annat kallare temperaturer medan priserna på olja och utsläppsrätter pressats. EU-kommissionen presenterade i veckan ett förslag på pristak på naturgas och G7-länderna väntas i dagarna meddela ytterligare information om det pristak på olja som man tidigare enats om.

Oljepriset har sjunkit med omkring USD7 per fat (stängningspriset den 22/11) jämfört med stängningspriset vid förra marknadsbrevets publicering och ligger nu under USD90 per fat. Anledningen till prisnedgången är bland annat en något lägre förväntad efterfrågetillväxt under 2023.

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan förra marknadsbrevet publicering gått upp. TTF M+1 stängde den 22 november på EUR119,64 per MWh till följd av kallare temperaturer. Ett uttalande från ryska Gazprom i tisdags om eventuellt stoppade transitolymer har också påverkat priserna och TTF M+1 stängde den 23 november på EUR129,62 per MWh.

Efter några månader av sjunkande kolpriser har dessa under den senaste veckan gått upp med mer än 25 procent på grund av förväntningar om kallare väder samt logistikproblem i viktiga kolexporthamnar i Sydafrika och Colombia.

Den 10 november röstade EU-parlamentet för att finansiera REPowerEU-paketet genom att tidigarelägga auktionering av utsläppsrätter. Utfallet av omröstningen var förväntad och hade ingen större påverkan på utsläppsrättspriserna som varierat i spannet 72–76 EUR per ton.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	7

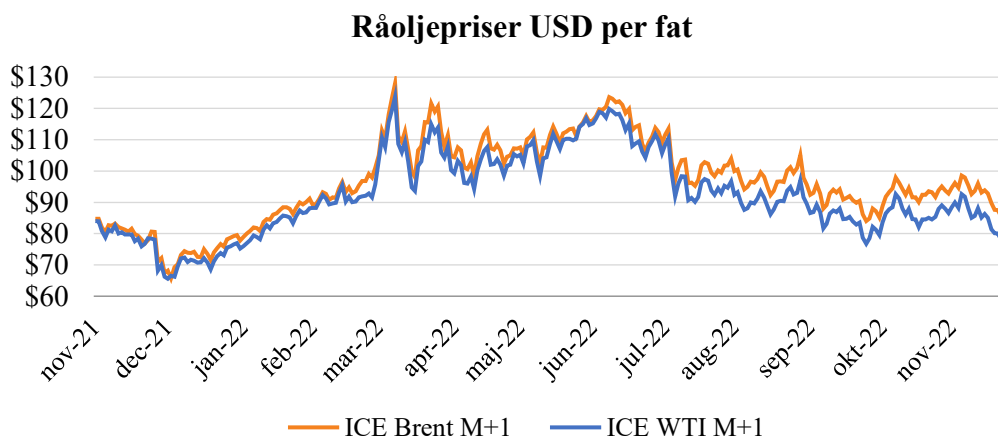
Priser vid stängning den 22/11

Olja	ICE Brent, front month		
	85,41	USD/fat	↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead		
	119,64	EUR/MWh	↑*
Kol	ICE AP12, front month		
	237,50	USD/ton	↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	73,89	EUR/ton	↓*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Oljepriset har överlag sjunkit under de senaste två veckorna och understiger nu USD90 per fat. Den 22 november stängde Brent M+1 på USD85,41 per fat och priset har i genomsnitt uppgått till USD92 per fat under de senaste två veckorna, vilket kan jämföras med USD95 per fat under två veckorsperioden dessförinnan.

Källa: Intercontinental Exchange.

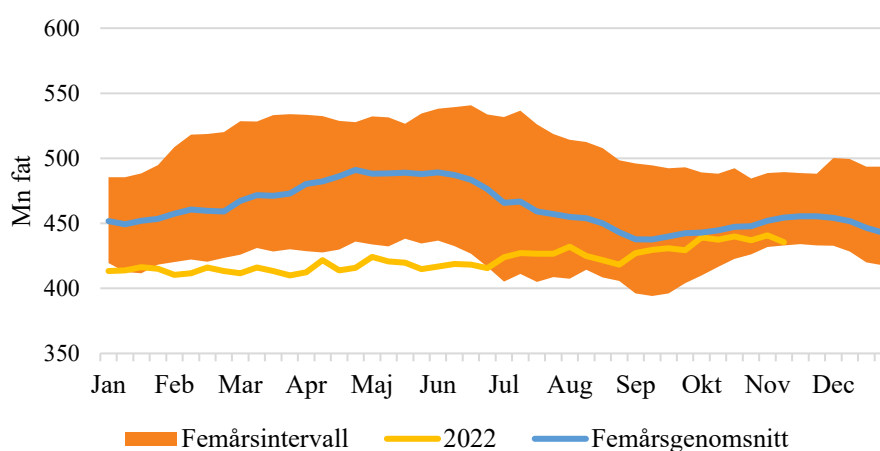
Anledningarna till prisnedgången är bland annat en stigande dollar, något lägre förväntad efterfrågetillväxt under 2023 och en ökad oro över den kinesiska efterfrågan. Som skrevs i förra marknadsbrevet fanns det tidigare vissa förväntningar från marknaden om en något mer avslappad hållning kring covid-19 restriktioner från den kinesiska regeringen. Bland annat sänktes antalet karantändagar för utrikes resor och man testade mer riktade restriktioner lokalt. Sedermera har dock större nedstängningar åter skett efter att flera fall av covid-19 har rapporterats och marknaden är nu mer pessimistisk över den kinesiska efterfrågan under 2022.

Marknaden är också fortsatt avvaktande inför de sanktioner mot rysk olja som träder i kraft den 5 december. Den ryska oljeexporten kommer sannolikt minska i och med att sanktionerna träder i kraft men det är osäkert hur stor volym som fortsatt kommer kunna levereras till länder som inte har infört några sanktioner. Kina, Turkiet och Indien är länder som har ökat sina köp av den ryska oljan sedan invasionen av Ukraina och bidragit till att hålla den ryska oljeexporten på en relativt hög nivå. Ryssland är nu exempelvis Indiens största leverantör av olja.

Samtidigt har G7-länderna enats om att införa ett pristak på rysk olja som måste användas om en köpare vill kunna köpa exempelvis försäkringstjänster från europeiska försäkringsbolag, vilka står för en absolut majoritet av försäkringar relaterat till havsbaserade oljeleveranser. G7-länderna har meddelat att ytterligare information om pristaket ska lämnas under veckan. Tidigare har man sagt att pristaket kommer sättas vid en fast prisnivå som sedan ska utvärderas regelbundet. Under onsdagen ryktades det om ett förslag från G7 på ett pristak mellan USD65-70 men att EU inte kunnat enats varför förhandlingarna fortsätter.

Syftet med ett pristak är att säkerställa att intäkterna från den ryska oljeexporten kraftigt reduceras, samtidigt som det ska möjliggöra fortsatta leveranser till den globala marknaden även när sanktionerna träder ikraft. Åtgärden kräver dock att stora köpare av rysk olja idag, framför allt Kina och Indien, också går med på att använda sig av pristaket samt att Ryssland fortsatt kommer exportera sin olja även med ett pristak, något som är osäkert. Tidigare har Ryssland meddelat att man inte kommer sälja olja till något land som använder sig av pristaket.

Amerikanska lager exklusive strategiska beredskapslager

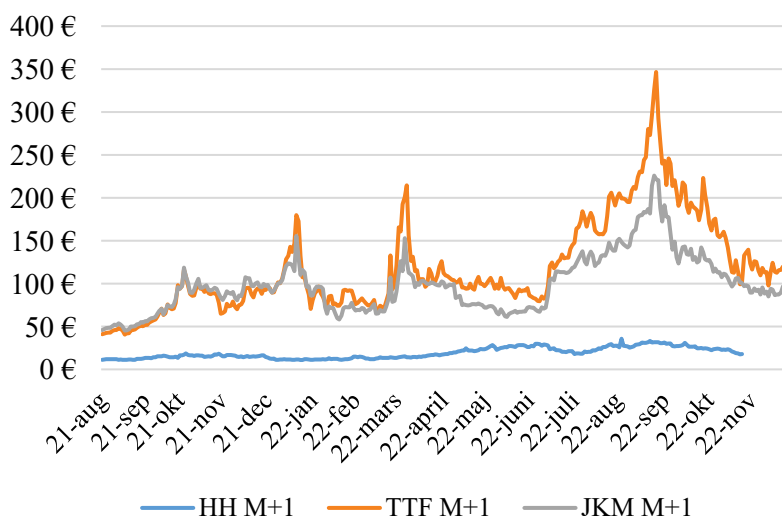
Källa: EIA.

De amerikanska råoljelagren har minskat ytterligare något och ligger något under femårsgenomsnittet.

Naturgas

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan förra marknadsbrevet publicering gått upp. TTF M+1 stängde den 22 november på EUR119,64 per MWh, att jämföra med EUR109,68 den 8 november. Det är bland annat kallare temperaturer som har påverkat priserna. Under onsdagen steg priserna ytterligare efter ett uttalande från Gazprom den 22 november om att transitgasvolymerna via Ukraina kan komma att stoppas från och med måndag 28 november. Anledningen uppges vara att gasmenad för Moldavien stannat i Ukraina. TTF M+1 stängde den 23 november på EUR129,62 per MWh.

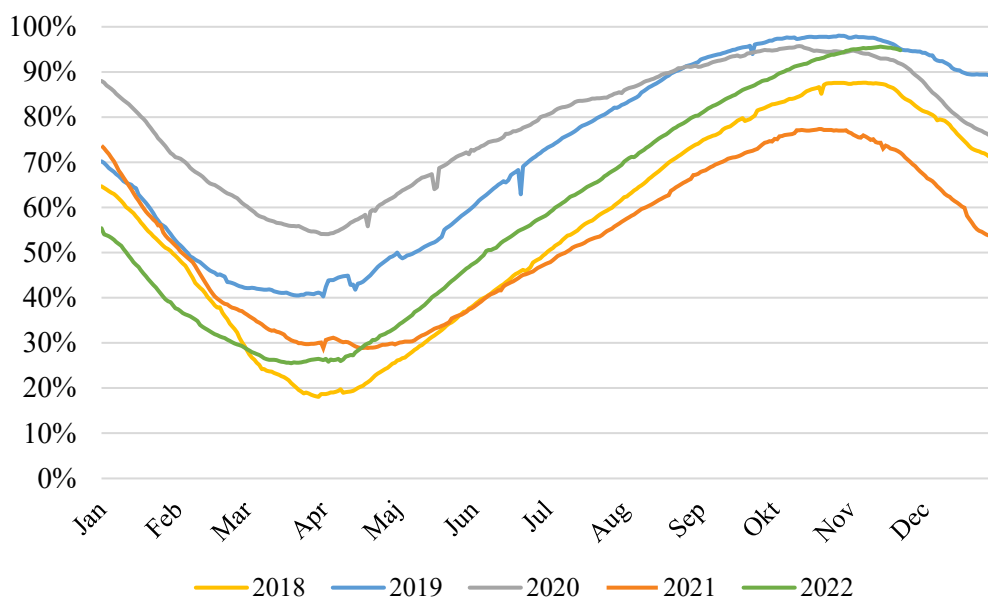
Naturgaspriser EUR per MWh

Källa: Montel. Priserna för Henry Hub (HH) är inte uppdaterade på grund av tekniska problem.

Det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM stängde den 22 november på EUR 96,72 per MWh och handlas fortsatt under priset för naturgas i Europa. Det är bland annat för årstiden milda temperaturer och välfyllda lager som håller nere priserna vid JKM.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska naturgaslagren är mycket välfyllda och nådde en fyllnadsgrad på 96 procent förra veckan men är nu till 95 procent fyllda då Europa börjat göra uttag från lagren. Årets injiceringsäsong har varit rekordlång och 95 procentens fyllnadsgrad är 5 procent, eller 5 miljarder kubikmeter, över femårsgenomsnittet.

Den nuvarande lagerfyllnaden innebär att lagren uppfyllde det EU-krav om minst 80 procentens fyllnad senast den 1 november i år som beslutades tidigare i år för att öka försörjningstryggheten under den kommande uppvärmningssäsongen. Det är dock viktigt att understryka att även med fulla naturgaslager måste Europas användning av naturgas minska under en normal uppvärmningssäsong för att kunna hantera bortfallet av de ryska naturgasleveranserna.

EU-kommissionen presenterade den 18 oktober ett förslag på en rådsförordning för att motverka höga energipriser och säkerställa försörjningstryggheten för gas. Förslaget, *ökad solidaritet genom bättre samordning av gasinköp, utbyte av gas över gränserna och tillförlitliga prisriktvärden* väntas nå en politisk överenskommelse när EU:s energiministrar träffas på ett extrainsatt TTE-möte den 24 november.

EU-kommissionen föreslog den 22 november en marknadsjusteringsmekanism som kompletterar den rådsförordning som EU:s energiministrar nu väntas nå en politisk överenskommelse om. I förslaget om en marknadsjusteringsmekanism föreslår EU-kommissionen ett pristak på EUR275 per MWh för TTF M+1 kontrakt under vissa förhållanden:

- Marknadsjusteringsmekanismen skulle aktiveras om stängningspriset på TTF överstigit EUR275 per MWh i två veckor

- och stängningspriset på TTF varit minst EUR58 per MWh högre än referenspriset för LNG under 10 på varandra följande handelsdagar under dessa två veckorna.

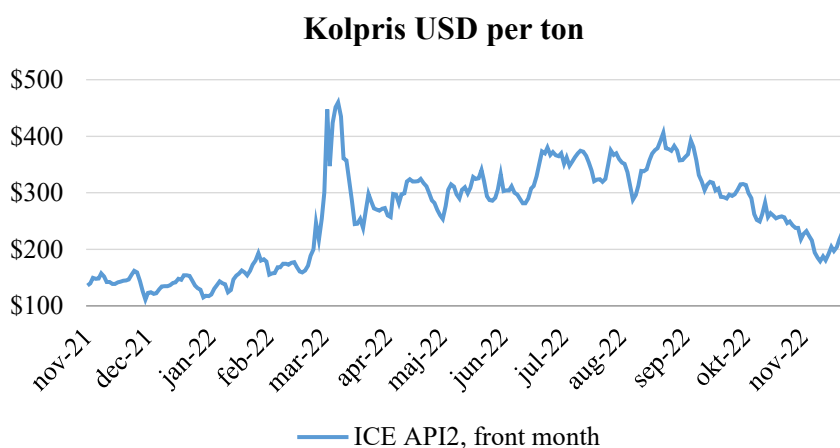
När dessa villkor är uppfyllda kommer ACER (byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter) offentliggöra det och priskorrigeringsmekanismen träder i kraft dagen efter. Mekanismen är tillfällig och kan aktiveras från och med den 1 januari 2023. Den kan upphävas om problem uppstår med tex. EU:s försörjningstrygghet. Mekanismen ska också avaktiveras när den inte längre är motiverad, tex. när skillnaden mellan TTF och LNG-referenspriset inte är tillräckligt stor.

Att EU-kommissionen skulle presentera ett förslag om ett pristak var väntat, detta då det är något som flera medlemsstater arbetat för sedan en tid tillbaka. EU-kommissionens förslag ska nu diskuteras av EU:s medlemsstater som måste godkänna förslaget för att det ska gälla.

Kol och EU ETS

Efter att ha stigit kraftigt under det första halvåret efter Rysslands invasion av Ukraina har det europeiska kolpriset följt en huvudsakligen sjunkande trend sedan i september, något som kan kopplas till relativt varmt väder och välfyllda europeiska lager. Denna trend dominerade också den första veckan som följde efter publicering av det förra marknadsbrevet. Under den senaste veckan har dock priset vänt uppåt och stigit med mer än 25 procent sedan den 11 november. Detta kan härröras till förväntningar om kallare väder i Centraleuropa, och logistikproblem kopplat till kolesport från såväl Colombia som Sydafrika. Priserna har också påverkats av en tågurspärning som påverkade transporten av kol till den stora sydafrikanska kolutskeppningshamnen Richards Bay och en arbetsmarknadskonflikt i som kraftigt påverkat järnvägstransporter av kol till Puerto Bolivar, som är en av Sydamerikas viktigaste kolhamnar. Den europeiska importen av kol från dessa länder har ökat markant i takt med att EU fasat ut importen av ryskt kol.

Den 22 november stängde kolpriset på 237,50 USD per ton.

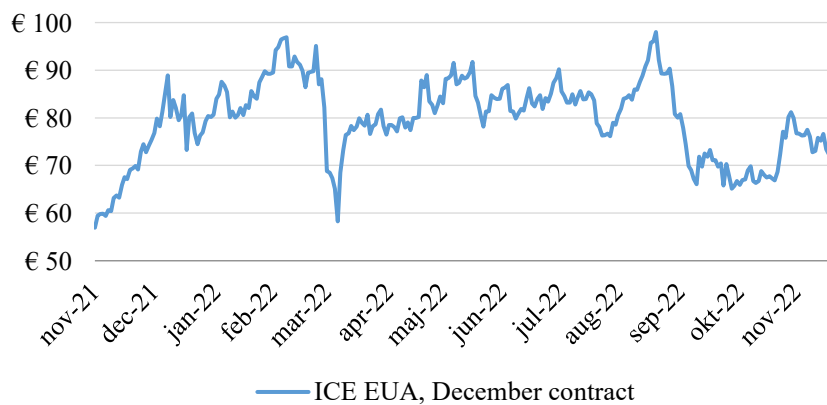
Källa: Intercontinental Exchange

Priserna på utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem ETS har varit relativt stabila sedan det senaste marknadsbrevet och rört sig i spannet 72–76 EUR per ton. Den 10 november röstade Europaparlamentet för att tidigarelägga auktionering av utsläppsrätter som ursprungligen planerats för tidsperioden 2027–2030 till att i stället ske före utgången av 2025. Syftet med detta är att generera intäkter som kan användas för att finansiera REPowerEU, ett policypaket som syftar till att minska EU:s beroende av rysk energi. Detta kan komma att ha stor påverkan på marknaden för utsläppsrätter i EU under den kvarvarande delen av 2020-talet och den politiska utvecklingen har därför följts av marknadsaktörer. Utfallet av omröstningen i Europaparlamentet var dock väntad vilket kan förklara att priserna inte påverkades i någon större utsträckning.

Den 22 november stängde priset på utsläppsrätter på 73,89 EUR per ton CO₂.

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Intercontinental Exchange.